

Tredje söndagen efter Trefaldighet 2025-07-06 i Norrmalmskyrkan

Jesaja 51:1-3

Efesierbrevet 2:1-10

Lukasevangeliet 15:8-10

Förlorad och återfunnen

Jesus sade: Om en kvinna har tio silvermynt och tappar bort ett av dem, tänder hon då inte en lampa och sopar hela huset och letar överallt tills hon hittar det? Och när hon har hittat det samlar hon väninnor och grannkvinnor och säger: Gläd er med mig, jag har hittat myntet som jag hade förlorat. På samma sätt, säger jag er, gläder sig Guds änglar över en enda syndare som omvänder sig.

Så lyder det heliga evangeliet.

Lovad vare du Kristus

Den här liknelsen, tillsammans med två liknande, de om den förlorade sonen och det bortsprungna fåret, berättade Jesus när människor, som det står: ”av alla slag sökte sig till honom för att lyssna på honom. Där fanns tullindrivare och syndare, Fariseer och skriftlärda.”

Det är vardagsbilder, som Jesus beskriver.

Här får vi veta att han möter alla människor, men dagens liknelse är också en beskrivning av en lite udda situation, från insidan i ett hem.

Jag vill måla upp två bilder till.

Den första hämtar jag också från, insidan av ett hem. Det är måndagsmorgon och i barnfamiljen är alla på väg till sina olika uppgifter. Det lilla barnet ropar plötsligt: ”var är min andra vante, jag hittar den inte.” Någon vuxen svarar ”har du letat ordentligt efter den”. ”Ja, den finns inte här.”

Fortsättningen kan se lite olika ut, men jag vet att i vissa familjer så är nästa vuxenfråga: ”har du letat på pappa eller mamma sätt?”

Då kan det ena sättet handla om att flyktigt se över hallgolvet, lådor och hyllor. Det andra kan handla om att lyfta på det som ligger överst för att se om vanten kanske har gömt sig någonstans under allt annat som trängs om utrymmet.

Kvinnan som Jesus berättar om sopar hela huset och letar i varje vrå tills hon hittar det förlorade myntet. Hon ger inte upp, hon frågar faktiskt inte om hjälp i

sökandet, men när hon funnit vad hon söker kallar hon samman sina väninnor så att de kan glädja sig tillsammans.

Vi kan nog känna igen oss en del av glädjen hos kvinnan och hos barnet.

Myntet, vanten var inte helt borta, de blev återfunna.

Vad kan vi lära oss av den lilla bilden från verkligheten?

Om du vågar se under och bakom det mest ytliga i tillvaron så kan du hitta något värdefullt, något som du saknat och kanske har sökt länge efter.

Den andra bilden hämtar jag från ett lägerbål på scoutlägret. Det är dags att roa varandra med små enkla sketcher.

En av scouterna letar på ett ställe efter något som han tappat bort. En annan frågar efter vad han gör. Han berättar att han söker efter något som han förlorat (en krona, en mobiltelefon). Kamraten frågar ”var tappade du det förlorade” och den andra pekar och säger ”där borta”. Varpå kamraten frågar, ”men varför letar du här, om det var där borta som du tappade det?” ”Jo, men det är ju mycket ljusare här”, blir svaret.

Kvinnan i Jesus liknelse visste både att det var lättare att söka det förlorade om man tände en lampa, men också om man letade på rätt ställe.

Vad kan vi lära oss av den berättelsen?

Våga lyssna till någon som är intresserad av vad du gör och frågar efter dig. Han eller hon kan kanske lära dig något viktigt om att vara en sökande människa och om att söka på rätt ställe.

Jag tror att vi alla på något sätt kan känna igen oss i någon del av dessa berättelser.

Den viktiga frågan till oss blir: *vad har Jesus för ärende till oss när han låter oss höra denna liknelse och tänka kring vad det betyder att förlora något eller kanske vara förlorad.*

Jag tror inte att det bara var tullindrivare och syndare, skriftlärda och Fariseer som Jesus ville lära något. Han har ett budskap till oss också även om vi inte känner igen oss i någon av de kategorierna av människor som då var samlade runt Jesus.

Jesus vill möta och samtala med alla, också dig och mig.

Det är spännande att Jesus låter en kvinna vara centrum i denna liknelse.

I samhället på Nya Testamentets tid var det oftast männen som hade makten i det offentliga livet, medan kvinnorna kunde ha något av makt och inflytandet i hemmet.

Men eftersom vi oftast får berättelser från den tiden beskrivna ur ett manligt perspektiv kan det vara lätt att missa kvinnors plats och betydelse.

När vi läser evangelierna så får vi dock ganska många berättelser om områden där kvinnorna hade inflytande, Inte minst genom Lukas. Lukas är den av evangelisterna som förlägger stora delar av sin berättelse till hemmet, där kvinnor kunde ha ett betydande inflytande på det som skedde.

Han berättar för oss att kvinnorna hade en viktig roll i Jesu liv och i den unga kyrkan, till skillnad mot hur det vanligen såg ut i dåtidens samhälle.

*Detta blir återigen en påminnelse till oss. Låt ingen förminska dig. Ditt lyssnande till och din gemenskap med Jesus är lika viktig som någon annans. Ibland är vi omedvetna om att Jesus söker oss. Men det minskar inte hans intresse för oss. Han ger inte upp!
Redan innan vi har sökt Gud är han hos oss och söker oss.*

I förhållande till herden eller sonen och fadern i de andra liknelserna så verkar inte kvinnan ha förlorat särskilt mycket. Ett mynt! Vi vet inte värdet av det, man har spekulerat i vad det kunde vara för mynt och vad det var värt.

Kanske var det en del av ett brudsmykke, kanske ett pannsmykke. Och om en del fattades i det, så var ju i princip hela smycket fördärvat.

Kanske var det ett vanligt mynt och då representerade det förmodligen värdet av en normal dagslön.

Oavsett vad det var för mynt och oavsett värdet så kan vi förstå att det i alla fall var värt en rejäl arbetsinsats för att hitta det när det nu hade kommit bort.

Vi kan också förstå att det var något som var tillräckligt värdefullt för kvinnan genom att hon samlade ihop alla sina väninnor för att de skulle kunna glädja sig tillsammans när hon efter sin arbetsinsats hittade det.

Hittills har jag låtit kvinnan vara centrum i berättelsen och i predikan och *när vi känner igen oss i henne kan vi bli påmindas om vikten av att söka det vi förlorat. För oss handlar det troligen inte om ett mynt som kommit bort, utan något annat som borde vara viktigt för oss.*

Naturligtvis handlar det ytterst om gemenskapen med Gud och en rätt relation till honom. Men det får också konsekvenser av olika slag. Har vi tappat bort

relationen till Gud kan det resultera i en förlorad livsglädje, brister i andra relationer, skavsår i den inre friden.

Precis som smycket (om det nu var ett sådant) inte var helt när ett mynt fattades, så är vi inte hela om en viktig del i våra liv fattas, gemenskapen med Gud.

Det är fantastiskt att denna kvinnas beteende också kan säga något om hur Gud är. För kvinnans iver att återfinna sitt mynt är också en berättelse om hur intensivt Gud är engagerad och hur aktiv han är i att söka det förlorade. Kvinnans glädje över det återfunna är en bild av Guds glädje över en människa som vill återupprätta relationen till honom och möta honom ansikte mot ansikte.

Att han söker oss och det är möjligt för oss att möta honom handlar om nåd. *Nåd betyder att något är gratis, något som vi får utan motprestation. Nåden kan vi inte förtjäna, den strömmar ständigt mot oss, den är villkorlös kärlek. Du är värd något för att du finns till, för att du är, inte för att du presterar. Vi har sjungit/ska sjunga "Oändlig nåd". (231) Det är en tvåhundrafemtioårig psalm, men med ett dagsaktuellt budskap.*

Författaren till psalmen, John Newton, var sjöman och seglade med skepp som fraktade slavar.

Så råkade hans skepp ut för en svår storm, ingen trodde att man skulle kunna rida ut den. Då lovade Newton Gud att han skulle bli en annan människa om han bara kom i land med livet i behåll. Det gjorde han och Newton blev präst. Så kunde han använda erfarenheterna från sitt tidigare liv, omvändelsen och det nya livet när han skapade i psalmen "Oändlig nåd".

I en av verserna berättar han:

"Jag kom ur tvivel, mörka djup, ur vanmakt och ur skam. Den nåd som bar mig intill nu skall bära ända fram."

Vilken tillit som Guds nåd hade gett honom.

John och Charles Wesley var ungefär samtidigt med om en liknande händelse som blev lika revolutionerande för dem. Den händelsen blev också motivet i en älskad psalm. (377)

"Jesus, du som älskar mig, du min enda trygghet är. Storm och vågor hotar mig. Inre oro mig förtär. Låt din närhet bli en famn, medan stormen rasar ut. Hjälp mig komma tryggt i hamn och tag mot min själ till slut."

Lite senare i psalmen skriver Charles om nåden:

"Din nåd och sanning ger frälsning, frid och salighet." "Nåd du ger i överflöd, nåd för all min synd och brist."

En praktisk följd av att dessa män mötte Guds nåd blev att de kom att kämpa för att slaveriet skulle upphöra.

Jag vet att John Wesley och John Newton träffades. Säker samtalade de då om Guds förunderliga nåd, som kommit att forma dem, deras upplevelse av Gud och deras vittnesbörd om honom.

Allt handlar om Guds kärlek till allt som han har skapat. Därför söker inte Gud oss för att vi skulle förtjäna det, eller ha rätt till det, utan därför att han ser på oss med kärlek, förbarmande, förlåtelse, välvilja och godhet. Gud älskar oss, utan motkrav. Det är nåd!

Vi behöver bli återfunna av Gud varje dag, hela livet.

Att låta sig finnas är helgelse!

Omtumlande upplevelser kan ge oss hjälp att söka Gud och förstå att han alltid söker oss. Men det behöver inte alltid vara så stort, ibland kan det handla om det där lilla skavsåret vi känner inom oss. Allt står inte rätt till, men Gud söker oss och vill ställa allt till rätta.

Nåden handlar inte om hur långt borta vi varit när vi fattade att vi är eftersökta och svarade på Guds sökande.

Nåd handlar om att upptäcka hurdan Gud är och hur han möter oss, oavsett när, var och hur.

Det handlar om sökandets iver som mynnar ut i finnandes glädje, både hos oss och hos Gud!

Bön:

”Herre visa mig din väg och gör mig villig att vandra den”

Den heliga Birgitta